DİYALOGTAN ÇATIŞMAYA ÇÖZÜM SÜRECİ: Olaylar, Tarihler, Kırılmalar ve Öneriler

written by DEMOS ARAŞTIRMA | 31 Ekim 2017

21 Mart 2013 tarihinde, PKK lideri Abdullah Öcalan'ın PKK'ye ateşkes ve geri çekilme çağrısında bulunduğu mektubunun Diyarbakır Newroz alanında okunmasına müteakip, 29 Mart 2013'te PKK'nin ateşkesi ile başlayan çift taraflı çatışmasızlık hali –devlet güçleri tarafından resmi olarak ilan edilmese de– 24 Temmuz 2015 tarihine kadar devam etti. Bu çatışmasızlık süreci boyunca taraflar arasında ilk defa resmi olarak ve kısmen kamuoyu ile paylaşılan görüşmeler gerçekleştirildi. Çalışmanın amacı; taraflar arasındaki görüşmelerin, diyaloğun müzakereye evrilmesi aşaması olarak değerlendirdiğimiz "28 Şubat 2015 Dolmabahçe Mutabakatı"nın kamuoyu önünde deklare edilmesinin ardından, var olan diyalog sürecinin müzakereye değil –fiili olmasa da– çatışmaya doğru seyrinin izlerini takip ederek, çatışmaların yeniden başlamasının nedenlerini tespit etmek ve sürecin nasıl bozulduğunu göstermektir. Çalışmada kullanılan veriler, 14-21 Eylül 2015 tarihleri arasında Diyarbakır'da yapılan alan araştırmasına dayanmaktadır. Çalışma sahası olarak Diyarbakır'ın seçilmesinde, Diyarbakır'ın Kürt nüfusunun meskûn olduğu en büyük şehir olmasının yanı sıra Kürt siyasal hareketinin bölge sathında en güçlü olduğu ve şehrin Kürt siyaseti için sembol bir kent olması dikkate alınmıştır. Ayrıca, farklı Kurdî/Kurdistani duyarlığı olan çevrelerin bir arada rakip ya da çatışma halinde olduğu bir kent olmasına karşın barış talebinin tüm kesimlerin ortaklaştığı bir talep olması da bu sahanın çalışma için seçilmesinde belirleyici olmuştur.

Bu çalışmanın özgünlüğü, çözüm sürecinin fiili olarak sona erdiği ve taraflar arasında çatışmaların yeniden başladığı bir dönemde sıklıkla dillendirilen "Süreci kim bitirdi? Süreç nerede ve neden

sonlandı?” sorularına yanıt aramasıdır. Bu doğrultuda sürecin doğrudan muhatabı olan, olmak isteyip de olamayan fakat ortak bir nokta olarak Kürt meselesinin çözümünde söz söyleme hakkını kendinde bulan sivil toplum ve hak temelli çalışan farklı siyasal ideolojilere ve dünya görüşlerine yakın kurumların, sürece dair algı ve tutumlarını açığa çıkarma çabasındadır.

2015 yılında yayınlanan raporumuzun görsel olarak yenilenmiş son halini okumak için tıklayın.